

1 **Hyväksytty puoluekokouksessa 10.6.2018**

2 **Avoin tulevaisuuspuolue, joka luottaa ihmiseen**

3 **Kansallisen Kokoomuksen periaateohjelma**

4 **Lukijalle**

5 Kansallinen Kokoomus on moniarvoinen poliittinen liike, joka toivottaa tervetulleiksi mukaan yhteiseen
6 työhön kaikki, jotka hyväksyvät tässä periaateohjelmassa kuvatut periaatteet. Kokoomus haluaa tarjota
7 ihmisille laajat mahdollisuudet vaikuttaa yhteiskunnassa ja maailmassa vapauden, sivistyksen,
8 mahdollisuuksien tasa-arvon, demokratian ja muiden suomalaisen, avoimen yhteiskunnan arvojen
9 toteutumisen puolesta.

10 **Aikaa kestävät ja ajassa elävät arvot**

11 Periaateohjelma on kuvaus Kokoomuksen arvoista, aatteesta sekä ihmiskuvasta. Se on lähtökohta ja
12 perusta kaikelle Kokoomuksen politiikalle. Kokoomuksen aate on perinteisesti ollut yhdistelmä
13 ihmislähtöisyyttä ja yksilön vapautta korostavia arvoja, perinteiden kunnioitusta ja vastuun kantamista
14 avun tarpeessa olevista sekä ympäristöstä. Eri aikoina eri suuntausten keskinäinen tasapaino on vaihdellut.
15 Kulloinkin periaateohjelma on heijastanut Kokoomuksen ajattelua aikansa suurten kysymysten valossa.

16 Kokoomuksen aate on laaja-alainen, ja sen piiriin mahtuu monia erilaisia arvojen painotuksia. Sen sisällä
17 erilaisia suuntauksia eri aikoina edustaneita ajattelutapoja voi kuvata monenlaisilla käsitteillä, kuten
18 esimerkiksi maltillinen oikeistolaisuus, sinivihreys, sivistysporvarillisuus tai vastuullinen uudistusmielisyys.

19 Jotta arvot pysyvät elävinä ja ihmisille merkityksellisinä, myös niiden on uudistuttava. Eri suuntausten
20 jatkuva keskinäinen vuorovaikutus ja tasapainon hakeminen tuottavat sen voiman, jonka avulla
21 Kokoomuksen aate on kyennyt ja kykenee samalla kestävään aikaan ja elämään sen mukana.

22 Kokoomus on Suomen vanhimman poliittisen liikkeen, Suomalaisen puolueen perinnön suora jatkaja.
23 Suomen itsenäisyyden aamunkoitossa perustettu Kansallinen Kokoomuspuolue, yhteiskuntaa uudistavana
24 voimana, otti tehtäväkseen tuoda yhteen eri kansanosat rakentamaan yhteistä isänmaata. Edelleenkin
25 Kokoomus on perustavimmalta olemukseltaan yhteiskuntaa rakentava ja uudistava, erilaisia ihmisiä ja
26 ihmisryhmiä yhteen kokoava arvopohjainen poliittinen liike.

27 Kokoomuksen politiikan johtavina periaatteina ovat puolueen perustamisesta saakka olleet sovinnollisen
28 kansalaishengen edistäminen, sosiaalisen nousun mahdollistaminen ja koulusivistyksen tarjoaminen kaikille
29 sekä sukupuolten tasa-arvo ja työn kunnioitus. Kaiken perustana on luja oikeusvaltio ja ihmisten
30 luottamusta nauttiva puolueeton järjestysvalta. Kokoomus on aina ymmärtänyt, että Suomen on oltava
31 sosiaalisesti oikeudenmukainen ja toimeliaisuudesta palkitseva yhteiskunta. Jokaisen on voitava tuntea se
32 omakseen.

33 Tämän periaateohjelman tarkoitus on tulkita Kokoomuksen arvot nykyhetkestä tulevaisuuteen
34 suuntautuen, ihmisen näkökulmasta. Emme kuitenkaan halua kadottaa vähääkään sitä arvokasta perintöä,
35 jonka sata vuotta kokoomuslaista aatetyötä on kerryttänyt.

36 Kokoomuslaisen aatteen perusteet

37 Kokoomus haluaa kehittää Suomea vapaaseen, länsimaiseen yhteiskuntajärjestykseen perustuvana
38 avoimena yhteiskuntana, jossa yksilönvapaus ja ihmisoikeudet on turvattu. Kokoomus ja sen aate ovat osa
39 demokraattisten maiden keskustaoikeistolaisten puolueiden muodostamaa yhteisöä. Se jakaa samat
40 yhteiset vapauden ja demokratian arvot ja haluaa niiden pohjalta tehdä työtä ihmisten, yhteiskuntien ja
41 ympäristön hyväksi.

42 Nykyhetkessä tehtävät valinnat määrittävät tulevaisuutta vuosiksi tai vuosikymmeniksi eteenpäin.
43 Erityisesti ympäristön kuormittamisen vähentämiseksi on tehtävä jatkuvaa työtä, joka alkaa jokaisen
44 arkisista valinnoista. Päätöksenteossa paikallistasolta valtakunnalliselle, eurooppalaiselle ja kansainväliselle
45 tasolle saakka on tehtävä johdonmukaisesti valintoja, jotka turvaavat ja edistävät ympäristön puhtautta ja
46 luonnon monimuotoisuutta, lajien säilymistä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa. Tämän vastuun kantaminen
47 on se mitta, jolla tekojemme arvo kaikkein eniten määräytyy tulevien sukupolvien silmissä.

48 Kokoomus uskoo ihmiseen itsestään ja toisistaan huolehtimaan kykenevänä yksilönä, jota ensisijaisesti
49 ohjaavat oma eettinen pohdinta ja tahto tehdä hyvää. Yksilö tarvitsee ympärilleen toimivan ja hyvinvoivan
50 yhteisön, johon voi kuulua, tarvittaessa tukeutua ja jonka hyväksi itse antaa oman merkityksellisen
51 panoksensa.

52 Ihminen osana luonnollisia lähiyhteisöjään toimii vuorovaikutuksessa muiden kanssa ja pyrkii sovittamaan
53 omat tavoitteensa yhteen toisten ihmisten tavoitteiden kanssa. Tämän toteuttamiseen länsimainen
54 yhteiskuntamalli tarjoaa parhaat historian saatossa kehittyneet puitteet. Niistä tärkeimmät ovat
55 oikeusvaltio, demokratia ja markkinatalous sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen. Kokoomus on
56 aatteessaan ja kaikessa politiikassaan sitoutunut länsimaisten arvojen ylläpitoon ja edistämiseen.

57 Vapaassa yhteiskunnassa jokaisella on oltava mahdollisuus vaikuttaa oman elämänsä suuntaan ja oppia
58 koko elämänsä ajan. Poliittisen järjestelmän on poistettava esteitä ihmisten omakohtaiselta
59 toimeliaisuudelta ja itsensä toteuttamiselta. Mielekkään elämän sisällön ja sopivimmat tavat sen
60 saavuttamiseen määrittelee ensisijaisesti jokainen yksilö itse omista lähtökohdistaan ja arvoistaan käsin.

61 Vapauden ydintä on täysivaltaisen yksilön itsemääräämisoikeus itseään koskevissa asioissa sukupuoleen,
62 ikään, katsomukseen, seksuaaliseen suuntautumiseen, syntyperään, yhteiskunnalliseen asemaan tai
63 muuhun taustaan katsomatta. Itsemääräämisoikeus ja fyysisen koskemattomuuden loukkaamattomuus
64 ovat erottamaton osa ihmiselämän arvokkuutta, joka kuuluu jokaiselle syntymästä elämän viimeiseen
65 päivään.

66 Ihmisen on saatava aina elää ilman pelkoa, vapaana väkivallasta. Vakaan ja luotettavan julkisen vallan
67 tärkeimpiin tehtäviin kuuluu turvallisuuden takaaminen jokaiselle. Sen on suojattava yksilöä pahanteon ja
68 mielivallan sekä rasmin, seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan tai muun syrjinnän kohteeksi
69 joutumiselta. Viranomaisilla on kaikissa oloissa oltava edellytykset toteuttaa tehtävänsä ihmisiä
70 kohtaavien uhkien torjumiseksi.

71 Vapautteen kuuluu erottamattomana osana vastuu. Se tarkoittaa, että kun ihminen toteuttaa vapauttaan,
72 hän ottaa vastatakseen samalla valintojensa seuraukset, sekä kielteiset että myönteiset. Hyvä ja reilu
73 yhteiskunta kannustaa vastuulliseen toimintaan ja palkitsee siitä.

74 Sivistyneessä yhteiskunnassa heikoimpia autetaan. Yhteiskunnan on tuettava ja vahvistettava ihmisten
75 kykyä kantaa vastuuta omasta ja läheistensä hyvinvoinnista. Samalla on varmistettava, että
76 hyvinvointiyhteiskunnan palvelut ja sosiaaliturva takaavat ihmisarvoisen elämän perusedellytykset.
77 Oikeudenmukaisuuteen kuuluu, että ahkeruus ja järkevät valinnat tuovat menestystä tekijälleen. Siihen
78 kuuluu myös, että vaikeuksiin joutunutta autetaan nousemaan jaloilleen.

79 Jokaisella tulee olla perhetaustastaan tai asuinpaikastaan riippumatta mahdollisuus oppia, kouluttautua,
80 rakentaa oma polkunsä ja löytää vahvuutensa. Kenenkään tausta ei saa määrätä, mitä hänestä voi tulla.
81 Mahdollisuuksien tasa-arvoa on, että Suomessa jokainen voi sivistää ja kehittää itseään, pärjätä ja edetä
82 elämässä ja tavoitella onnellisuutta.

83 Olemme sivistyksen puolue

84 Sivistyksellä on monta ulottuvuutta: tiedollinen, taidollinen sekä sydämen sivistys. Kasvatus ja koulutus
85 antavat sivistykselle pohjan: ymmärryksen historiasta, valmiuksia jäsentää ilmiöitä ja asettaa niitä oikeisiin
86 mittasuhteisiin. Sivistystä on myös taiteen ja kulttuurin monien muotojen ymmärrys ja arvostus.

87 Sivistys on taitoa käyttää tietoa. Se on taitoa ajatella, taitoa soveltaa ja taitoa luoda uutta. Sydämen
88 sivistystä tarvitaan, jotta kykenemme asettumaan toisen ihmisen asemaan, toimimaan moraalisesti ja
89 arvostamaan erilaisuutta.

90 Sivistyksen tehtävä on yhdistää ihmisiä ja ihmisryhmiä, ei erottaa niitä toisistaan. Sivistys on jatkuva matka
91 ihmisyiden ja maailman parempaan ymmärtämiseen ja paremman elämän edellytysten rakentamiseen. Se
92 rakentaa siltoja yksilöiden, sukupolvien, kansakuntien ja kulttuureiden välille ja auttaa työskentelemään
93 yhdessä kaikkia koskevien haasteiden voittamiseksi.

94 Toisten ihmisten arvon tunnustaminen ja myötätunto muita kohtaan on sivistyneen ihmisen keskeinen
95 luonteenpiirre. On parempi rakentaa sille, mikä yhdistää ihmisiä kuin sille, mikä erottaa. Ihmisyyteen
96 kuuluu oman rajallisuuden hyväksyminen ja armollisuus sekä itseä että toisia kohtaan. On hyväksyttävä se,
97 että vaikka kukaan ei ole virheetön, jokaisella on sama ihmisarvo.

98 Sivistyksen monet ulottuvuudet kasvattavat paitsi kykyä ajatella ja toimia yhdessä muiden ihmisten kanssa,
99 myös tervettä itseluottamusta ja uskoa siihen, että isotkin ongelmat ovat ratkaistavissa. Tämä on myös
100 kokoomuslaisen sivistyspolitiikan tavoite. Nopeasti muuttuvassa maailmassa tarvitaan kykyä tunnistaa
101 mahdollisuudet muuttua itse, luoda uutta ja uudistaa vanhaa. Vastuu lapsista ja nuorista merkitsee
102 tehtävää kasvattaa heistä vastuullisia ja empaattisia ihmisiä, jotka etsivät aina muutosta kohti parempaa ja
103 uskovat tulevaisuuteen.

104 Sivistykseen kuuluu myös ympäristöstä huolehtiminen ja eläinten hyvä kohtelu. Eläimillä ja luonnolla on
105 ihmisen tarpeista riippumaton arvo itsessään. Luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi on suojeltava
106 riittävän laajoja erilaisten luontotyyppien kokonaisuuksia. Vastuu ympäristöstä kuuluu meille kaikille.

107 Sivistynyt keskustelu perustuu tosiasioihin ja on rakentavaa eikä hajottavaa. Tosiasiat eivät ole
108 arvovaltakysymyksiä. Korostamme tietoon perustuvaa päätöksentekoa ja luotamme tieteeseen ihmisen
109 keinona tavoitella aina vain tarkempaa käsitystä siitä, mikä on totta ja mikä ei. Koulutus, tiede ja tutkimus
110 sekä taide ja kulttuuri ovat Suomen kaltaiselle pienelle maalle elintärkeitä keinoja menestyä ja kasvattaa
111 kansalaistensa hyvinvointia. Totuus on meille perusarvo.

112 Kokoomus jatkaa satavuotista työtään suomalaisen sivistyksen edistämiseksi, koulutuksen turvaamiseksi
113 kaikille ja kansakunnan koulutus- ja osaamistason nostamiseksi. Sivistyksen edistäminen on paitsi päämäärä
114 itsessään, myös keino mahdollistaa suomalaisille tarpeellisen kriittisyyden omaksuminen. Se on kykyä
115 arvioida tiedon luotettavuutta, valmiutta erottaa olennainen epäolennaisesta ja tahtoa asettaa aina
116 rehellisyyden ja totuuden puolelle. Ilman sivistystä ei voi olla toimivaa demokratiaa.

117 Puolustamme demokratiaa aina ja kaikkialla

118 Demokratia on tapa olla sivistyneesti eri mieltä. Sen avulla voidaan sovittaa väkivallattomasti yhteen
119 erilaiset arvomaailmat ja näkemykset. Demokratia on sitoutumista yhteisiin pelisääntöihin ja niiden

120 johdonmukaiseen soveltamiseen silloinkin, kun se on oman edun kannalta epäsuotuisaa. Demokratia ei
121 kuitenkaan voi olla enemmistön rajatonta määräysvaltaa. Vähemmistöjen suojasta on välttämätöntä
122 huolehtia kaikilla tasoilla. Kokoomus puolustaa Suomea avoimena yhteiskuntana. Avointa yhteiskuntaa ei
123 ole ilman vapaata tiedonvälitystä.

124 Kokoomus haluaa rakentaa Suomea maana, jossa toteutuvat jokaisen mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa
125 päätöksentekoon. Paikallinen ja alueellinen demokratia sekä elävä kansalaisyhteiskunta muodostavat
126 kansanvallan lujan kivijalan. Maamme menestys rakentuu sen monien erilaisten alueiden vahvuuksista.

127 Valtio ja sitä ohjaava poliittinen päätöksenteko toimivat ihmisten luottamuksen varassa. Luottamus
128 yhteiskuntaa kohtaan perustuu siihen, että tarpeen vaatiessa saa oikeutta, tulee kuulluksi ja tasapuolisesti
129 kohdelluksi. Jokaista on taustastaan riippumatta kohdeltava yhteiskunnassa yhtä arvokkaana.

130 Edustuksellinen demokratia on tulosvastuussa ihmisille. Sen on tarkoitus tuottaa yhteistä hyvää edistäviä
131 sääntöjä, jotka ovat mahdollisimman laajasti ymmärrettyjä ja hyväksytyjä. Vastuunsa tunteva ja rehellinen
132 päätöksentekijä toisaalta kykenee perustelemaan myös epäsuositut mutta välttämättömät ratkaisut.
133 Totuudenmukaisuus ja rehellisyys ovat politiikassa tärkeitä arvoja, joita suomalaiset ovat tottuneet
134 kunnioittamaan.

135 Kokoomus näkee kansainvälisyyden ja sen jatkuvan vahvistamisen elinehtona maallemme. Suomen
136 jäsenyys Euroopan unionissa on Kokoomukselle arvovalinta. Kuulumalla Euroopan vapaiden kansojen
137 perheeseen Suomi on tehnyt valinnan ylläpitää ja edistää EU:n arvoja. Niihin kuuluvat vapaus, ihmisarvon ja
138 ihmisoikeuksien kunnioittaminen, kansanvalta, tasa-arvo ja oikeusvaltio. Suomen on toimittava EU:ssa
139 aktiivisesti, rakentavasti ja aloitteellisesti, sen yhtenäisyyttä ja toimintakykyä edistävällä tavalla.

140 Kokoomus näkee Suomen kiinteänä osana läntistä arvoyhteisöä, jonka kaikkiin kansainvälisiin instituutioihin
141 sen on luonnollista kuulua. Tämä koskee niin taloudellista, sosiaalista, ympäristöllistä kuin
142 turvallisuuspoliittista yhteistyötä. Sotilaallisen yhteistyön vahvistaminen on Suomen turvallisuuden
143 edistämistä.

144 Kansainvälisiin sopimuksiin ja sääntöihin perustuva maailmankauppa luo vaurautta ja hyvinvointia. Kaupan
145 vapaus vähentää köyhyyttä ja lisää kansakuntien keskinäistä, rauhanomaista yhteenkuuluvuutta. Suomen
146 on toimittava kansainvälisissä organisaatioissa johdonmukaisesti kaupan esteiden poistamiseksi.

147 Suomen on kannettava myös laajempaa globaalia vastuuta. Voimme tarjota apua ja osaamista esimerkiksi
148 kansainväliseen yhteistyöhön kokonaisvaltaisessa kriisien hallinnassa ja niiden ratkaisemisessa, ympäristön-
149 ja luonnonsuojelussa sekä kestäväen kehityksen tukemisessa. Suomen on tuettava ihmisoikeuksien
150 toteutumista kaikkialla. Ilmastonmuutos on myös turvallisuushaasteista ja kriisien aiheuttajista suurin
151 yksittäinen.

152 Olemme suomalaisia, pohjoismaalaisia, eurooppalaisia ja maailmankansalaisia

153 Oma kulttuuri ja kulttuuriperintö liittävät meidät osaksi sukupolvien ketjua. Ne haastavat antamaan uusia
154 merkityksiä maailmalle ja rakentamaan uutta. Ne kertovat, mistä tulemme ja keitä olemme - mutta ne eivät
155 yksin ratkaise, mitä meistä voi tai saa tulla. Menneiden sukupolvien työtä ja saavutuksia on osattava
156 arvostaa, sillä nykypäivän hyvinvointimme ja turvallisuutemme perustuu kovalle työlle.

157 Kansallinen ja kulttuurinen identiteettimme on moniulotteinen ja alati muuttuva. Kaikki identiteettimme
158 ovat vahvuuksia, eivät rajoitteita: meillä on sekä annettavaa että saatavaa. Sivistykseen kuuluu avoimuus
159 myös kansainvälisesti ja kulttuurisesti. Suomalaisuus on osa niin pohjoismaalaisuutta kuin
160 eurooppalaisuutta, ja ne ovat osa suomalaisuutta.

161 Tämän päivän suomalaisuus on luonteeltaan avointa ja mukaan ottavaa. Isänmaallisuus, joka ilmenee
162 kiintymyksenä kotimaahan, on myönteinen voima. Se vahvistaa yhteenkuuluvuutta ja turvallisuuden
163 tunnetta. Suomi pysyy rauhallisena, turvallisena ja vakaana yhteiskuntana, jos jokainen täällä asuva haluaa
164 omalla panoksellaan rakentaa sitä kotimaanaan. Se vaatii kohtuullisuuden ja välittämisen arvojen hengen
165 ylläpitämistä niin poliittisessa toiminnassa kuin kunkin omassa arkielämässä.

166 Erilaisten kulttuurien välinen sivistynyt vuorovaikutus ja kanssakäyminen kuuluvat luonnostaan
167 nykyaikaisiin yhteiskuntiin muun muassa työ- ja harrastus- sekä lähiyhteisöissä. Tulevaisuus on yhä
168 kansainvälisempi, ja maailmanlaajuisissa verkostoissa syntyvät sekä ideat että niiden pohjalta kehitettävät
169 tuotteet ja palvelut.

170 Laaja-alainen erilaisten kulttuurien ymmärtäminen on mahdollisuus kehittää Suomesta entistä avoimempi
171 ja puoleensa vetävämpi maa, josta yhä useampi aktiivinen ihminen voi löytää paikkansa ja tehtävänsä.
172 Minkäänlaista syrjintää emme hyväksy. Sivistyneeseen keskusteluun kuuluu aito moniäänisyys,
173 erilaisuudesta kiinnostuminen ja eri mieltä olevien kunnioittaminen.

174 Teknologinen kehitys madaltaa ja hävittää rajoja niin, että koko globaalin yhteisön vuorovaikutus kasvaa.
175 Näemme tämän avaavan hienoja mahdollisuuksia koko ihmiskunnan kannalta. Suomi on vahvimmillaan
176 silloin, kun sen yhteydet ja vuorovaikutuskanavat niin Euroopassa kuin maailmanlaajuisesti ovat
177 täysimääräisesti käytössä. Sulkeutuminen olisi heikentymisen ja hiipumisen tie.

178 Meidän suomalaisten on tietoisilla ratkaisuilla pyrittävä kokoamme suurempaan rooliin maailmanlaajuisten
179 kysymysten kuten ympäristöön ja turvallisuuteen liittyvien ongelmien ratkaisemisessa ja ennaltaehkäisyssä.
180 Parhaiten se onnistuu diplomatian, tieteen ja teknologian mahdollisuuksia tehokkaasti ja laaja-alaisesti
181 hyödyntäen.

182 Ihmisen, ympäristön, talouden, ja teknologian sopusointu

183 Vahva talous ja kasvava aineellinen hyvinvointi tuovat itsenäisyyttä, toimintamahdollisuuksia ja
184 turvallisuutta yksilöille, kansalle ja valtiolle. Poliittisilla päätöksillä on vapautettava ihmisten ja yritysten
185 toimintaympäristöä, jotta nämä saisivat kaiken potentiaalinsa täyteen kukoistukseen luomaan hyvinvointia
186 ja vaurautta. Markkinatalouteen kuuluva yrittämisen vapaus on kaiken kasvun välttämätön ehto.

187 Yksityisomaisuuden suoja on vapaan, sivistyneen ja hyvinvoivan yhteiskunnan peruskivi. Keneltäkään ei saa
188 ilman laillista perustetta viedä rehellisesti hankittua tai saatua varallisuutta. Talouspolitiikassa on
189 tavoiteltava kestävää ja laaja-alaista kasvua, ottaen samalla huomioon inhimilliset ja ympäristön
190 kestävyden asettamat reunaehdot.

191 Haluamme turvata ympäristön: kauniit metsät, puhtaan ilman ja kirkkaat vedet. Ilman elinkelpoista
192 maapalloa ei paljon muullakaan ole väliä. Lainsäädännöllä ja verotuksella on suosittava sellaista
193 kulutuskäyttäytymistä ja liikkumista, joka aiheuttaa mahdollisimman vähän ympäristökuormitusta.
194 Luonnonvarojen tuhlausta on johdonmukaisesti vähennettävä, ja niiden käytön on oltava kestävää.
195 Erityisesti on vähennettävä fossiilisten polttoaineiden käyttöä, lopullisena päämääränä niiden käytöstä
196 luopuminen.

197 Kertakäyttöisyydestä tulee siirtyä yhä enemmän kohti kestävää kierto- ja jakamistaloutta. Haluamme
198 valjastaa teknologian ympäristönsuojeluun. Kehitämme, kokeilemme ja otamme käyttöön
199 ympäristöystävällisiä menetelmiä niin tuotannossa, jakelussa ja kuljetuksissa kuin materiaalien uusikäytössä.

200 Työn muutos teknologian kehityksen myötä on niin suomalaisille kuin koko ihmiskunnalle valtava
201 mahdollisuus. Etenkin fyysisesti raskaiden ja rutiininomaisten tehtävien automatisoitumisen mukanaan
202 tuoma tuottavuuden kasvu kasvattaa aineellisen hyvinvoinnin määrää ennennäkemättömästi.

203 Kaikki aiemmat teknologiset murrokset ovat parantaneet ja helpottaneet ihmisen elämää lukemattomin
204 tavoin. Niin käy vastakin, jos pystymme keskittymään mahdollisuuksiin tarttumiseen lyhyen aikavälin
205 uhkien pelkäämisen sijaan. Koulutusjärjestelmän kehittämisellä ja työmarkkinoiden toiminnan
206 tehostamisella mahdollistetaan ihmisten, työelämän ja yhteiskunnan sopeutuminen työn muutokseen.
207 Inhimillinen teknologiamurros vaatii onnistuakseen työstä, yrittäjyydestä ja omistamisesta saatavan
208 toimeentulon, verotuksen ja sosiaaliturvan joustavaa ja reaaliaikaista mukautumista toisiinsa.

209 Teknologian uudet sovellutukset on ennakkoluulottomasti otettava ihmisen avuksi tekemään kaikesta
210 työstä helpompaa, tarkempaa, tehokkaampaa ja tuottavampaa. Ne tekevät myös jokapäiväisestä elämästä
211 sujuvampaa laajentamalla ihmisten kykyä havaita asioita ja tehdä ratkaisuja erilaisissa tilanteissa. Uuden
212 teknologian avulla ihmiset pystyvät tekemään aina vain paremmin ja laajemmalla tiedolla perusteltuja
213 valintoja ja toimimaan kussakin tilanteessa tarkoitukseen sopivimmilla tavoilla.

214 On varmistettava, että vaikka tekniikka pystyy jatkuvasti itsenäisempään toimintaan, vastuu tärkeistä
215 eettisistä ratkaisuista säilyy aina viime kädessä ihmisellä. Ihmisten oikeutta yksityisyyteen ja itseään
216 koskevien tietojen käytöstä päättämiseen on vaalittava ja vahvistettava. Verkkoturvallisuuden merkitys
217 korostuu, kun yhä suurempi osa kaikesta ihmisten ja yhteiskunnan toiminnasta digitalisoituu.

218 Laaja-alaisen sivistyksen merkitys on korvaamaton yksilön ja yhteiskunnan kyvyssä hyötyä alati
219 nopeutuvasta teknologisesta kehityksestä. Kokoomus haluaa, että uuden teknologian käyttöönotossa ja
220 kehittämisessä Suomi ja suomalaiset ovat maailman parhaita. Suomen on yhteiskuntana suhtauduttava
221 uusiin menetelmiin uteliaisuudella ja innolla. Parhaat teknologiset ratkaisut on löydettävä ja otettava
222 käyttöön kokeilemalla ja hyväksyen myös epäonnistumisen mahdollisuus.

223 Julkisen vallan oma osallistuminen markkinoille on pidettävä rajattuna ja varattava sellaisiin tilanteisiin,
224 joissa se on yleisen edun kannalta välttämätöntä tai yksityisiä toimijoita ei ole. Julkisella vallalla on
225 kuitenkin välttämätön rooli reilujen pelisääntöjen määrittäjänä, turvallisuuden ja huoltovarmuuden
226 takaajana sekä monien tärkeiden palveluiden järjestäjänä. Liiketoiminnan harjoittaminen on kuitenkin
227 pääsääntöisesti jätettävä yritysten hoidettavaksi. Sääntelyllä on puututtava markkinoiden toimintaan, kun
228 sääntelystä on selvästi enemmän hyötyä kuin haittaa, esimerkiksi ympäristöhaittojen estämiseksi.

229 Tulevaisuuden menestysalat valikoituvat parhaiden ideoiden keskinäisessä kilpailussa markkinoilla. Avoimin
230 ja reiluin pelisääntöin tapahtuva kilpailu on paras tapa ratkaista, mitkä yritykset, tuotteet ja menetelmät
231 ovat parhaita. Kilpailun esteitä on poistettava ja markkinoiden annettava toimia. Niukkoja taloudellisia ja
232 inhimillisiä voimavaroja ei kannata turhaan pitää sidottuina tehottomaan käyttöön. Uuteen alkuun ja
233 parempiin mahdollisuuksiin on päästävä kiinni kohtuullisilla edellytyksillä ja sujuvasti.

234 Verotusta on kehitettävä suuntaan, joka suosii työntekoa, yritystoimintaa, kotimaista omistamista ja muuta
235 suomalaisten hyvinvointia lisäävää toimintaa sekä edistää ympäristön suojelua. Veropohjan on oltava laaja
236 ja verokantojen mahdollisimman matalia. Verotuksen on tuettava Suomen houkuttelevuutta maana, jossa
237 halutaan tehdä työtä, yrittää ja johon halutaan sijoittaa. Työmarkkinoiden toimivuutta on edistettävä, jotta
238 mahdollisimman moni pääsisi työhön ja saisi oman elämänsä rakentamisen keinot omiin käsiinsä.

239 Lähivuosikymmenten suuri tehtävä on luoda sellainen verotuksen ja sosiaaliturvan kokonaisuus, joka
240 toteuttaa kestävästä tasapainon yksilön taloudellisten oikeuksien ja velvoitteiden välillä. Julkinen talous on
241 pidettävä vahvana myös siksi, että verorasitus ei kasvaisi kohtuuttomaksi ja jotta julkisen velan määrä
242 pysyisi hallinnassa. Toimimme terveen julkisen talouden puolesta, jotta myös tulevaisuudessa kaiken
243 ikäisillä suomalaisilla on mahdollisuus toimivaan hyvinvointiyhteiskuntaan, sen turvaan sekä palveluihin.

244 Lopuksi

245 Kokoomus luottaa siihen, että ihminen kykenee edistystahtonsa ja kekseliäisyytensä avulla, tiedettä ja
246 teknologiaa hyödyntäen, löytämään eteen tuleviin haasteisiin ratkaisut ja välttämään haitallisia valintoja.
247 Sivistys auttaa ihmistä toimimaan oikein. Suhtaudumme tulevaisuuteen myönteisellä uteliaisuudella ja
248 optimistisesti. Haluamme rakentaa luottamusta ja ymmärrystä ihmisten ja ihmisryhmien välille. Ennen
249 kaikkea uskomme ihmisen hyvyyteen, myötätuntoon ja empatiaan. Niiden pohjalta rakentuvat hyvä elämä,
250 hyvä Suomi ja hyvä maailma.